

Esimiesten antamat arvostelut Yrjö Keinosesta

Eversti August Kuistio on esityksessään 18.3.1942 Mannerheim-ristin myöntämiseksi Yrjö Keinoselle arvioinut hänen toimintaansa.

Kuistion esitys kokonaisuudessaan kirjassa ”YRJÖ KEINONEN – taistelujen ritari” luvussa [*”Johtamistaidolla Marskin ritariksi”*](#)

Seuraavassa sodan aikana julkaista tiivistelmä perusteluista.

”Ylipäällikkö on päivämäärällä 8.9.1942 nimittänyt Vapaudenristin 2. Luokan Mannerheim-ristin ritariksi kapteeni Yrjö Ilmari Keinosen.

Kapteeni Keinonen on johtanut komppaniaansa erikoisella taidolla ja sitkeydellä, osoittaen itse aina esimerkillistä rohkeutta, kestävyyttä ja uhrimieltä, yli kahdessakymmenessä vaikeassa taistelussa. Häikäilemättömillä iskuilla on hänen johtamansa komppania saanut suurta tuhoa ja hämminkiä aikaan vihollisen keskuudessa raivaten näin tietä muille joukoille. Kapteeni Keinosen viholliselle tuottamat tappiot ja hänen valtaamansa sotasaalis nousevat varsin kunnioitettaviin määriin. Niinpä hänen komppaniansa toimiessa erään pataljoonan reservinä ja joutuessa jatkuvasti suorittamaan raskaita partioretkiä avoimille sivustoille ja vihollisen huoltoteille olivat vihollisen tappiot komppanian osalta tänä vain kuukauden pituisena ajanjaksona 12 upseeria, 410 miestä, 42 hevosta, 3 kenttäreittiä sekä sotasaaliina useita kymmeniä tuliaseita. Kaikki tärkeimmät partioiretket johti kapteeni Keinonen itse siten esimerkillään kannustaen miehensä yhä parempiin saavutuksiin.”

* * *

Eversti August Kuistio 1.7.1947

Täten todistan, että Majuri Yrjö Keinonen palveli rykmentissäni komppanianpäällikkönä viime sodan aikana v.1942 – 1944 ja oli sitä ennen alistettuna useamman kerran alaisuuteeni v. 1941 kesän ja syksyn aikana.

Majuri Keinonen osoittautui sodan aikana erikoisen hyväksi johtajaksi, kouluttajaksi ja kasvattajaksi, omaten lujan luonteen, säännölliset elämäntavat, kiitettävän johtamistaidon, kiitettävän henkilökohtaisen rohkeuden, erittäin korkean moraalin, kiitettävän aloite- ja järjestelykyvyn, kiitettävän urhoollisuuden ja palvelusalttiuden.

Alaistensa käsittelyssä osoittautui hän erikoiseen taitavaksi, saaden luoduksi yksikkönsä erikoisen hyvän hengen ja luottamuksellisen suhteen alaisten kesken.

Omaten vaatimattoman ja rehdin luonteen pidän häntä erikoisen onnistuneena upseerina ja miehenä. Ansioistaan sodan aikana hänet nimitettiin Mannerheim-ristin ritariksi v. 1942.

Kontiolahdella heinäkuun 1. pv. 1947.

Sodanaikaiseen JR 9: komentaja

Eversti A. Kuistio.

* * *

Everstiluutnantti Viljo Laakso 1.7.1947

Yrjö Keinonen on toiminut 17.7. –1.10. 1944 JR 8:n I pataljoonan komentajana erittäin vaikeissa taisteluolosuhteissa.

Erittäin kykenevä, rauhallinen, tunnollinen ja harkitseva johtaja, joka ei missään tilanteessa jätä tehtäväänsä suorittamatta. Luo alaisiinsakin saman urheuden ja velvollisuuden tunnon hengen pitäen joukon joka tilanteessa käsissään.

Kouluttajana ja kasvattajana erittäin pystyvä ja asiallinen, omaa tinkimättömän kurin ja vaatii alaisiltaan. Miellyttävän esiintymiskykyinen, suhtautuu alaisiinsa harvinaisen onnistuneen huolehtivalla tavalla. Luonteeltaan rauhallinen, harkitseva ja vaatimaton.

Kenttäkelpoisuus hyvä, erittäin kehityskykyinen ja alkoholinkäyttö varsin vähäistä.

Seinäjoella, 1.7.1947.

Sei. sp:n kom. Ent. JR 8:n komentaja.

Ev. luutn. V. Laakso

* * *

Jalkaväen tarkastaja K A Tapolan palvelustodistus ajalta 15.1.1953 – 17.2.1955.

Ye. Majuri Yrjö Ilmari K e i n o n e n on palvellut alaisenani Pääesikunnan Jalkaväkitoimistossa toimistoupseerina 15.1.1953 alkaen.

Majuri Keinonen on sekä sotilaallisten tietojensa ja kokemustensa että niihin liittyvien siviiliopintojensa perusteella hyvin pystyvä ye-upseeri ammattialojensa vaativiin tutkimus- ja kehittämistehtäviin.

Laajaa pätevyyttä omaavana, luonteeltaan itsenäisenä ja ajattelutavaltaan objektiivisena pidän häntä sopivana myös itsenäisiin ja vastuunalaisiin tehtäviin.

Helsingissä 17.2.1955

Jalkaväen tarkastaja

Kenraaliluutnantti K A Tapola

* * *

Pääesikunnan jalkaväkitoimiston päällikkö **everstiluutnantti Kalle Karttusen** 21.1.1956 antama arvostelu majuri Yrjö Keinosesta ajalta 17.1.1953 – 26.9.1955.

KANTAHENKILÖKUNNAN ARVOSTELU

Arvostelulomakkeessa on kohta ”Ohjeita”, johon on kirjoitettu mm.:

Arvostelu on suoritettava huolellisesti, totuudenmukaisesti ja puolueettomasti. Yleisarvostelussa annetaan kuva ao viran tai toimen haltijasta, hänen kyvyistään ja puutteistaan sekä hänen sopivuudestaan puolustusvoimain eri tehtäviin.

Arvosteluun kirjoitettakoon vain ne seikat, jotka todella ovat selvillä.

Tarvittaessa voi arvosteluun liittää tai sisällyttää aikaisemmin annettu arvostelu tai sen ote.

Arvostelussa käytetään seuraavia arvosanoja:

”erittäin hyvä” tai 10

”hyvä ” tai 9

”keskinkertainen” tai 8-7

”heikohko” tai 6

”heikko” tai 5

Arvostelijan on muistettava, että ihmisistä normaalisti kuuluu

”keskinkertaisiin” noin 50 %,

”hyviin” ja ”heikkohkoihin” kumpaankin noin 20 % ja

äärimmäisiin tapauksiin ”erittäin hyviin” ja ”heikkoihin” kumpaankin noin 5 %.

1 SOTILAALLISET OMINAISUUDET

Yleinen ja sotilaallinen

esiintyminen Hyvä

Fyysinen kunto Erittäin hyvä

Taktillinen taito

- käytännössä Ei kokemuksia arvostelijalla

- teoriassa Erittäin hyvä

Tieto ja taito omalla

erikoisalalla Erittäin hyvä (jalkaväen teknillisellä puolella)

Kehittymismahdollisuudet Erittäin hyvät

Soveltuvuus

- kenttäpalvelukseen Erittäin hyvä

- esikuntapalvelukseen Erittäin hyvä

- opettajaksi sotakouluun Hyvä

- erikoistehtäviin Erittäin hyvä

- seuraavaan virka-

asemaan (mihin) Hyvä (komentaja- tai esikuntatehtäviin)

Pääkohdat sodan ajan

arvostelusta ”Komppanian päällikkönä osoittanut erinomaista komppanian hallitsemistaitoa. Palkittu Mannerheim-ristillä.” – Ev B Ikonen 18.4.1944.
 ”Osoittautunut erinomaisen kylmästi harkitsevaksi ja taitavaksi johtajaksi.---” Ev B Ikonen 30.7.1944.
 ”Nauttii täydellistä alaistensa kunnioitusta ja arvontoa - - -.”
 Evi V Laakso 27.9.1944

Tärkeimmät huomiot

sotakoulujen arvosteluista Sotakorkeakoulun ATL 8 (9.1.50 – 15.1.1953) arvostelu: ”Etevä, kunnianhimoinen, omavaltainen ja häikäilemätön. Kunnianhimo saattaa johtaa epäasiallisiin ratkaisuihin. Sopeutumisvaikeuksia.”
 (Seuraavassa ev. Kallion arvostelussa on tässä kohtaa ”tärkeimpänä huomiona” todettu ”Kurssin priimus sopiva palvelukseen joukoissa, esikunnissa ja sotakouluissa”)

2 MUUT HENKILÖKOHTAISET OMINISUUDET JA LUONNEKUVA

Ajattelu

- johdonmukaisuus	Erittäin hyvä
- nopeus	Hyvä
- teoreettisuus	Erittäin hyvä
- käytännöllisyys	Erittäin hyvä
- omaperäisyys	Erittäin hyvä

Arvostelukyky Erittäin hyvä

Järjestelykyky

- suunnitelmallisuus	Erittäin hyvä
- perusteellisuus	Erittäin hyvä
- joustavuus	Hyvä
- muisti ja aineiston hallinta	Erittäin hyvä
- kokeneisuus	Hyvin kokenut sodanajan johtaja. Kokemusta jv:n tekn-alalla

Aloite- ja toimeenpano-
kyky

Hyvä

Luonteen pysyvyys

Rauhallinen ja sitkeä

Tarmokkuus

Hyvä

Asennoituminen ympäristöön	Luonnollisen vaikutuksen tekevä
Asennoituminen alaisiin	Ei kokemusta arvostelijalla. (Vrt. sodan ajalta lausuntoon)
Asennoituminen esimiehiin (vastusteleva, arvosteleva, luonnollinen, epätse- näinen, suosiota- tavoitteleva)	Luonnollinen
Itseluottamus	Omiin kykyihinsä luottava
Johtamisen tarve	Luonnolliselta vaikuttava
Luotettavuus ja siveellinen kunto	Erittäin hyvä
Erikoistaipumuksia ja harrastuksia	Teknillinen ala, psykologia, urheilu, matematiikka jne yleensäkin harrastaa ja tarkkailee kaikkea inhimillisen elämän eri aloilla tapahtuvaa kehitystä. Aikaansa seuraava.
Ensivaikutelman pysyvyys	Arvostelijan käsityksen mukaan pysyvä

3 YLEISLAUSUNTO (HUOMATTAVIMMAT PIIRTEET) JA LISÄSELVITYKSIÄ

Pidän evl Keinosta etevänä upseerina. Hänessä yhtyvät toisiinsa laaja sodanajan kokeneisuus ja toisaalta tiedemiehen olemus. Hänellä on erinomaiset edellytykset erityisesti jalkaväen teknillisen puolen kaikenpuoliseen kehittämistyöhön.

Sotakorkeakoulun lausuntoon en omasta puolestani voi missään tapauksessa yhtyä. Pidän sitä erheellisenä. Niitä kielteisiä ominaisuuksia, joista SKK:n lausunnossa mainitaan, ei ainakaan sinä aikana, jonka evl Keinonen on ollut alaisenani, ole esiintynyt.

Evl Karttunen

Yhdyn 23.1.1956 Kenr. S.Simelius

Huomattakoon, että jalkaväen tarkastaja Sakari Simelius on yhtynyt evl. Karttusen arvosteluun.

* * *

Yrjö Keinonen toimi Pääesikunnan aseosaston panssarivaunutoimiston päällikkönä 1.4.1957-12.10.1958. Tästä ajasta on aseosaston päällikkö **eversti Toivo Kallio** 29.9.1958 arvostellut Keinosen jokseenkin samoin arvosanoin kuin edellä evl. Karttunen jalkaväkitoimistossa.

KANTAHENKILÖKUNNAN ARVOSTELU

1 SOTILAALLISET OMINAISUUDET

Yleinen ja sotilaallinen

esiintyminen Erittäin hyvä

Fyysinen kunto Erittäin hyvä

Takillinen taito

- käytännössä Ei kokemuksia arvostelijalla
- teoriassa

Kasvattamistaito Hyvä

Tieto ja taito omalla

erikoisalalla Erittäin hyvä (jalkaväki aseet)

Kehittymismahdollisuudet Erittäin hyvät

Soveltuvuus

- kenttäpalvelukseen Erittäin hyvä

- esikuntapalvelukseen Erittäin hyvä

- opettajaksi sotakouluun Hyvä

- erikoistehtäviin Erittäin hyvä

- seuraavaan virka-
asemaan (mihin) Hyvä (komentaja- ja esik.teht.)

Pääkohdat sodan ajan

arvostelusta ”Komppanian päällikkönä osoittanut erinomaista komppanian hallitsemistaitoa. Palkittu Mannerheim-ristillä.” – Ev B Ikonen 18.4.1944.

”Osoittautunut erinomaisen kylmästi harkitsevaksi ja taitavaksi johtajaksi.---”

Ev B Ikonen 30.7.1944.

”Nauttii täydellistä alaistensa kunnioitusta ja arvonantoa. Erittäin hyvä pataljoonan komentaja.”

Evl V Laakso 27.9.1944

Tärkeimmät huomiot

sotakoulujen arvosteluista Sotakorkeakoulun ATL 8 (9.1.50 – 15.1.1953) arvostelu: Kurssin priimus. Sopiva palvelukseen joukoissa, esikunnissa ja sotakouluissa.

2 MUUT HENKILÖKOHTAISET OMINISUUDET JA LUONNEKUVA

Ajattelu

- johdonmukaisuus Erittäin hyvä
- nopeus Erittäin hyvä
- teoreettisuus Erittäin hyvä
- käytännöllisyys Erittäin hyvä
- omaperäisyys Erittäin hyvä

Arvostelukyky Erittäin hyvä

Järjestelykyky

- suunnitelmallisuus Erittäin hyvä
- perusteellisuus Erittäin hyvä
- joustavuus Hyvä
- muisti ja aineiston hallinta Erittäin hyvä
- kokeneisuus Hyvin kokenut sodanajan johtaja. Kokemusta tekn-alalla

Aloite- ja toimeenpano-
kyky

Hyvä

Luonteen pysyvyys Rauhallinen ja sitkeä

Tarmokkuus Erittäin hyvä

Asennoituminen
ympäristöön

Luonnollinen

Asennoituminen alaisiin Asiallinen

Asennoituminen esimiehiin (vastusteleva, arvosteleva, luonnollinen, epäitse- näinen, suosiota- tavoitteleva)	Asiallinen
Itseluottamus	Erittäin varma
Johtamisen tarve	Vastuuaulis
Luotettavuus ja siveellinen kunto	Erittäin hyvä
Erikoistaipumuksia ja harrastuksia	Tiede yleensä: tekniikka kieliopinnot, humanistiset tieteet (psykologia) sekä urheilu harrastuksen kohteena.
Ensivaikutelman pysyvyys	Pysyvä

3 YLEISLAUSUNTO (HUOMATTAVIMMAT PIIRTEET) JA LISÄSELVITYKSIÄ

Pidän evl. Keinosta esikuvallisena upseerina, toisaalta hänen kokeneisuutensa vuoksi rintamaupseerina, toisaalta hänen tietojensa ja taitojensa vuoksi teoriassa eri tieteen aloilla, lähinnä tekniikkaan liittyvissä fysiikassa ja matematiikassa (mat. maisteri).

Tätä käsitystä vahventavat lujat moraaliset ominaisuudet.

Aseosaston päällikkö

Eversti T Kallio

* * *

Everstiluutnantti Yrjö Keinonen toimi Uudenmaan Rakuunapataljoonan komentajana 12.10.1958-18.11.1960. Divisioonan komentaja **kenraaliluutnantti Ali Koskimaa** suoritti 3.D:n joukko-osastojen koulutustarkastuksen 18.7-5.8.60.

Uudenmaan Rakuunapataljoonan koulutustarkastus 26.7.60

Yhteenveto

Kivääriyksiköiden osalta voi todeta UudRakP:n 15.6.60 saapumiserän koulutustason olevan erittäin hyvän. Silmiinpistävä on mainittava alokkaiden reippaus, joka oli ilmeistä heijastumista johtajien

esiintymisestä ”millainen johtaja – sellainen joukko”. Upseeripuutteen korvaa UudRakP:ssa korkeatasoinen tehtävänsä innostunut kanta-aliupseeristo. Tukikomppanian koulutustaso oli luokkaa alempana kuin pataljoonan pääosan. (Yksikön päällikkö oli siirretty pois joukko-osastosta eikä uusi ollut vielä ottanut tehtävää vastaan.)

Kenraali Koskimaa tarkasti myös seuraavat joukko-osastot:

Karjalan prikaati 18.7.60

Salpausselän ilmatorjuntapatteristo 19.-20.7.60

Karjalan tykistörykmentti 25.7.60

Savon Prikaati 27.7.60

3.Erillinen Autokomppania 1.8.60

Kotkan Rannikkopatteristo 4.8.60

Kymen Jääkäripataljoona 5.8.60

Nämä joukko-osastot saivat vain tyydyttävän arvosanan. ja huomauttamista oli lähes kaikissa joukko-osastoissa.

Keinosen komentama Uudenmaan rakuunapataljoona oli selvästi koulutustarkastuksen paras joukko-osasto.

Pian Keinoselle tulikin ylennys everstiksi ja siirto Porin prikaatin komentajaksi 18.11.60.

* * *

Keinosen esimies 2.Divisioonan komentaja **kenraaliluutnantti Adolf Ehrnrooth** on useassa haastattelussa todennut, että Keinonen oli prikaatin komentajan ”loistava upseeri”. Saman kiittävän arvion Ehrnrooth antoi kenraalimajuriksi kohonneen Yrjö Keinosen toiminnasta Uudenmaan Sotilasläänin komentajana (1963-1965)

Ehrnroothin haastattelu 2.3.2000: ”Kun eversti Keinonen tuli Porin prikaatin komentajaksi, totesin hänessä hyvän rintamaupseerin. Hän pystyi järjestämään harjoitukset ja koulutukset niin, että ne vastasivat tositilannetta taistelukentällä.”

Porin prikaati nousi Keinosen johtamana (1960-63) sekä koulutustasoltaan, että urheilusavutuksiltaan puolustusvoimain parhaaksi joukko-osastoksi.

Keinosen alainen majuri Toivo Lehmusvirta kertoi vuonna 2000 prikaatin menestymisen salaisuudesta:

”Se oli meidän aktiivisuuttamme. Eversti Keinonen teki valtavasti työtä. Hän oli rehti, osasi kiittää, vaati, mutta myös palkitsi ja antoi lomiam. Koko prikaati oli sataprosenttisesti hänen takanaan, olihan ylpeyden aihe olla kaikilla alueilla maan paras joukko-osasto.”

Menestyksestä seurasi muiden joukko-osastojen komentajien kateus, josta Lehmusvirta totesi ”he eivät laiskuuttaan, saamattomuuttaan tai järjen puutteesta halunneet repiä itsestään niin paljon kuin mitä Keinonen teki”. Lue lisää [Panssarivaunutoimistosta kentälle](#)

Presidentti Kekkonen kutsui Ehrnroothin 20.8.1965 luokseen, antamaan arvioita kenraaleista puolustusvoimain komentajanimitystä silmälläpitäen.

Kekkonen merkitsi päiväkirjaansa Ehrnroothin lausumista seuraavaa:

”Koskimaa: Ei ole komentajan kvalifikaatioita.

Maunula: Hyvä täsmällinen työteliäs. Yksinkertainen älyltään.

Järventaus: Pr-mies, touhukas, toimeksisaapa. Ei enää komentajaksi. Riitainen.

Kopra: Aivan mahdoton

Arimo: Yksipuolinen, ei komentajaksi.

Hirva: Aivan mahdoton

Korhonen; Hyvä rintamaupseeri. Törmäilijä.

Koppinen: Hyvä upseeri. Sidottu Rajavartiolaitokseen

Leinonen: Ollut v:sta 1952 esikuntatehtävissä. Vieraantunut res. Sotilasasioista.

Halttu: Hyvä tykistömies. Sopiva tyk.tark. Ei komentajaksi.

Ilmola: Detaljeja nyppivä esikuntamies. Ei komentajaksi.

Keinonen: Hyvä upseeri, sopiva komentajaksi. Pani PR:n (Porin prikaati) kuntoon Somerkarin jälkeen, joka sotki kaiken.

Sisto: Luulee, että hyvä rinnan uloslyönti on kaikki kaikessa.

Hannila: Hyvä upseeri. Komentaja-ainesta.

Somerkari: Toivoton tapaus. PR (Porin prikaati) sotki pahasti. Miksi S. (Simelius) esitti kenraaliksi?

* * *

Presidentti Kekkonen arvosti Keinosen toimintaa puolustusvoimain komentajana. Tämä tuli ilmi sekä komentaja-aikana että sen jälkeen. Kriittikkiä tuli Lallin haastattelusta ja eroanomuksen jättämisestä vastoin presidentin nimenomaista kieltoa. Kaksi vuotta Keinosen eron jälkeen 7.12.1971 hän totesi kansliapäällikölleen Antero Jyrängille: ”Yrjö Keinonen on ilman muuta ollut paras tähänastisista puolustusvoimain komentajista.”

Vuonna 1977 esitettiin TV-haastattelu ”Itse asiassa kuultuna – Yrjö Keinonen”. Presidentti lähetti ohjelman jälkeen Keinoselle arvostusta osoittavan viestin:

”Kiitos rehdistä esiintymisestä.

Kunnioittaen Urho Kekkonen”

Keinonen sai arkulleen presidentin seppeleen

”Isänmaan palveluksessa ansioituneen sotilaan muistoa kunnioittaen.

Tasavallan presidentti”